

Vaiko teisių gynėjas Jaroslavas Kozlovskis šį darbą pasirinko prieš dešimtmetį ir niekada nebuvo minčių jį keisti. Jaunas vyras sako, kad anuomet ilgai nesvarstė, kokią profesiją rinktis, tiesiog gyvenimas pats parodė šį kelią. Jaroslavo tėvai, užauginę du sūnus, tapo trijų mergaičių globėjais, kai 9, 11 ir 13 metų sesutės neteko tėvų, Kozlovskių šeima atvėrė savo širdis ir namų duris.

„Būdamas paskutinio kurso studentu atėjau į vaiko teisių apsaugos skyrių ir dirbau budėtoju. Nors buvau pats jauniausias tarp kolegų, jau puikiai žinojau, ką reiškia vaikui netekti šeimos, išgyventi šias emocijas, tai dar ir dar kartą mačiau vaikų akyse, kuriuos sutikau dirbdamas“, – pasakoja Jaroslavas.

Šiame darbe žmones reikia suprasti

Vaiko teisių gynėjas sako, kad labai anksti išmoko gerbti kiekvieną: suklydusį, pasiėlgusį neapgalvotai, nes kiekvienas žmogus giliai širdyje gailisi, o kartais jam sunku suprasti, kad įskaudino savo artimuosius.

„Apsidžiaugiu, kai suklydęs, gal kenčiantis nuo priklausomybių, socialinės atskirties ar kitų sunkumų žmogus priima pagalbą, atsitiesia, rodo pagarbą savo šeimai ir vaikams, tik jam reikia padėti, duoti patarimų, kaip išeiti iš krizinės situacijos. Reikia mokėti pastebėti vaiką, kai šis, augantis nesuprastas, pasiėlgia neteisingai, kadangi, galbūt, tuo metu jam atrodo, kad tai yra geriausia išeitis. Vaikams reikia padėti, ypač daug dėmesio reikia paaugliui. Smerkti net mintyse negalima nė vieno žmogaus, reikia kalbėtis, ištieti pagalbos ranką, pasakyti padrąsinantį žodį“, – atvirauja pašnekovas.

Vaiko teisių gynėjas dalijasi mintimis, apie ilgą įsiminusius darbo atvejus. Emociškai šviesius prisiminimus sukelia šeimų priimta pagalba. „Dirbau su globojamu vaiku. Atrodė, mama sutrikusi, praradusi viltį susigrąžinti dukrelę. Labai apsidžiaugiau, kai pamačiau vaiko mamos norą būti gera mama, nugalėti savo baimes. Mama keitė gyvenimo būdą, atsitiesė, susigrąžino vaikutį“, – darbo sėkme džiaugiasi vaiko teisių gynėjas.

Kitą atvejį vaiko teisių gynėjas prisimena su liūdesiu, minutėlę patylėjęs pašnekovas ištaria: „Labai liūdina smurto atvejai prieš vaikus, dirbdamas mačiau visokio smurto atvejų, kas kartą galvoju, ką tenka išgyventi šiems vaikams, kokios jų mintys, kaip jiems padėti“.

Jaroslavas dalinasi mintimis, kaip keitėsi vaiko teisių apsaugos sistema, kaip tobulėjo pagalbos būdai, atsirado naujų paslaugų. Nerimą kelia globos institucijoje vis dar augantys

vaikai.

„Mane liūdina stigmatos, kad vaikai, o dažniausiai paaugliai, gyvenantys globos institucijoje, yra kitokie. Visi buvom paaugliais, visi maištavom, reiškėme savo nuomonę vienokiais ar kitokiais būdais. Laikui bėgant atradom save, išaugom gerais žmonėmis, taigi, ir šie vaikai yra tiesiog vaikai, jiems reikia meilės, supratimo, išklauso ir, aišku, šeimos. Kiekvieną kartą nudžiungu sužinojęs, kad surado globėjus ar tėvius jau paaugęs vaikas“, – nusišypso Jaroslavas.

Vaiko teisių gynėjas vėl prisimena savo šeimą, kur jo tėvai gražiai užaugino 5 vaikus: du sūnus ir tris globojamas mergaites, į savo šeimą jas priėmę jau paaugusias.

„Visą gyvenimą prisiminsiu, kaip vieną kartą savo elgesiu norėjau parodyti, kad aš esu svarbesnis savo tėvams. Tėvai pakvietė pokalbiui, kurio mintis buvo – nėra svarbesnių ar mažiau svarbių vaikų šeimoje. Visi augate mylimi, visi esate vienodai svarbūs. Žodžiai įstrigo ilgam“, – sako pašnekovas.

Savo brolių ir seses Jaroslavas sako labai mylintis, jie vienodai svarbūs, atsiradus galimybei šeima susirenka pas tėvus arba brolių, kuris turi nuostabią šeimą.

Sportinė drausmė moko gyvenimo išminties

Pradėdamas pasakoti apie save Jaroslavas nusišypso: „turiu du hobius, kurie tarpusavyje mano kasdienybėje „kovoja“. Labai mėgstu gaminti skanius patiekalus ir rūpinuosi savo sveikata – sportuoju. Tai tarpusavyje beveik nederantys hobiai, bet aš mokausi juos derinti. Štai, per karantiną pradėjau ieškoti veiklos. Nusprendžiau pradėti sportuoti. Nusiteikiau, sukaupiau valių ir su trenerio pagalba susidariau sporto programą, pakeičiau mitybą. Tikrai buvo nelengva, kadangi treniruotės vyko namuose, o treneris mane stebėjo nuotoliniu būdu, tačiau jau po šešių mėnesių intensyvaus darbo, galėjau džiaugtis rezultatu, kadangi pavyko atsikratyti virš 30 kilogramų“. Jaroslavas atvirauja, kad sportinė drausmė moko gyvenimo išminties, o tai labai padeda ir darbe.

Kolegų patirtis - dovana

Vaiko teisių gynėjas sako, kad patirties semiasi iš kolegų.

„Atrodytų, tokie paprasti dalykai: kaip užsiauginti vaikų, su kuriais dirbu, pasitikėjimą? Viena kolegė pasidalino, jog kai kurie vaikai paprašo jos telefono numerio, kad esant poreikiui galėtų su ja susisiekti. Suklusau, kur čia paslaptis. Pasirodo, vaikai taip jaučiasi saugesni. Vien žinojimas, kad gali susisiekti su žmogumi ir paprašyti pagalbos, vaikams

suteikia saugumo jausmą. Aš taip pat pasidalinu su vaikais kontaktais. O nuo šiol, įsteigus Vaiko teisių liniją, kiekvienas Lietuvos vaikas turi numerį, kuriuo gali paskambinti, paprašyti pagalbos, ar tiesiog pasitarti“, – apie patirtis kalba vaiko teisių gynėjas.

Pašnekovas sako, kad vaiko teisių gynėjo darbas jam patinka: „Dirbdamas budėtoju, o vėliau su globojamais vaikais, supratau – kiekvienas vaikas suaugusį gali išmokyti gražių dalykų, vaikai turi šviesios išminties, tik ją reikia mokėti išgirsti“. Visa ši patirtis praverčia nagrinėjant atvejus bei teikiant metodinę pagalbą kolegoms.

Paklausus Jaroslavo, kokioje darbo srityje jis save įsivaizduoja, jeigu nedirbtų vaiko teisių apsaugos srityje, po pakankamai ilgos pauzės ir pamąstymų ištaria: „neįsivaizduoju savęs kitur, daug metų svajojau apie šį darbą: baigiau mokyklą su mintimi, jog noriu dirbi vaiko teisių apsaugos srityje, studijavau, turėdamas tikslą dirbti vaikų labui“.

